

Sayidazimov Asroriddin Tohirjon o‘g‘li

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti talabasi

Buyuk shoir va olim, mashhur davlat arbobi Zahiriddin Muhammad Bobur tavalludining 540 yilligini keng nishonlash to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori qabul qilingan bo‘lib unda jahon tarixida o‘chmas iz qoldirgan betakror siymlardan biri Zahiriddin Muhammad Bobur buyuk shoir, qomusiy olim, davlat arbobi va mohir sarkarda sifatida butun dunyoda ma’lum va mashhurdır. Uning beqiyos ilmiy-ijodiy merosi nafaqat milliy madaniyatimiz va xalqimiz adabiy-estetik tafakkurining shakllanishida, balki jahon adabiyoti, ilm-fani va davlatchiligi tarixida alohida o‘ringa ega ekanligi, mustaqillik davrida Zahiriddin Muhammad Boburning hayoti va faoliyatini har tomonlama chuqur o‘rganish, uning asarlarini yurtimiz va xorijiy davlatlarda targ‘ib qilish borasida keng ko‘lamli ishlar amalga oshirildi. Xususan, shoir tug‘ilgan kun — 14-fevral sanasi har yili mamlakatimiz bo‘ylab adabiyot va ilm-ma’rifat bayrami sifatida nishonlanmoqda. Boburshunoslik sohasida ko‘plab tadqiqotlar, respublika va xalqaro miqyosda ilmiy anjumanlar muntazam o‘tkazilib kelinayotganligi to‘g‘risida yozilgan.

Buyuk ajdodimiz asarlarining milliy va umuminsoniy mohiyatini, uning yosh avlodimiz intellektual va ma’naviy salohiyatini oshirish, farzandlarimizni shu asosda Yangi O‘zbekiston buniyodkorlari etib tarbiyalash borasidagi ulkan o‘rni va ta’sirini inobatga olib, Bobur Mirzoning ilmiy va ijodiy merosini mamlakatimiz va xalqaro miqyosda yanada chuqur o‘rganish va targ‘ib etish maqsadida:

mamlakatimizdagagi Zahiriddin Muhammad Bobur nomi bilan bog‘liq obida va qadamjolarni, jumladan yodgorlik majmularini ta’mirlash va ularning hududlarini obodonlashtirish;

Bobur Mirzo merosiga mansub qo‘lyozma, qadimiy kitoblar, san’at asarlari va boshqa madaniy boyliklarni restavratsiya qilish, ularni ishonchli darajada saqlash uchun zarur sharoit yaratish;

xorijiy mamlakatlarda saqlanayotgan Zahiriddin Muhammad Boburning hayoti, ilmiy-ijodiy merosi hamda u yashagan davrga oid noyob qo‘lyozma asarlar va boshqa madaniy boyliklarni aniqlash, ularning nusxalarini O‘zbekistonga olib kelish va tadqiq qilishni davom ettirish;

Zahiriddin Muhammad Boburning ilmiy-ijodiy merosini, davlatchilik va sarkardalik faoliyatini keng o‘rganish maqsadida xalqaro miqyosda ilmiy izlanishlar olib borish va ularning natijalarini e’lon qilish, yangi ilmiy, badiiy-publisistik asarlar yaratish;

Zahiriddin Muhammad Boburning hayoti va faoliyatiga bag‘ishlangan yuqori sifatli media mahsulotlar hamda audiovizual asarlar yaratish, ularni mahalliy va xorijiy ommaviy axborot vositalarida e’lon qilish, Internet va ijtimoiy tarmoqlarda keng targ‘ib qilish;

O‘zbekiston Respublikasining xorijiy mamlakatlardagi elchixonalari, O‘zbek milliy madaniy markazlari, vatandoshlar jamiyatlarida Zahiriddin Muhammad Bobur ijodini keng o‘rganish va targ‘ib qilishga bag‘ishlangan ma’rifiy tadbirlar, davra suhbatlari tashkil etish va boshqalar to‘g‘risida yozilgan.

Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Davlat stipendiyasi ta’sis etildi

“Buyuk shoir va olim, taniqli davlat arbobi Zahiriddin Muhammad Bobur tavalludining 540 yilligini keng nishonlash to‘g‘risida”gi Prezident qarori qabul qilindi.

Hujjatga ko‘ra:

- “Sharq davlatchiligi va madaniyati rivojida Zahiriddin Muhammad Bobur merosining o‘rnini” mavzusida xalqaro ilmiy-nazariy konferensiya o’tkaziladi;
- “Bobur merosi” xalqaro turizmni rivojlantirish dasturi amalga oshiriladi;
- Zahiriddin Muhammad Boburning bolalik davriga bag‘ishlangan “Yo‘lbarsning tug‘ilishi” badiiy filmi ustida ishlashni yakunlash choralari ko‘riladi;

Shuningdek, nashr etiladi:

- Zahiriddin Muhammad Bobur hayoti va faoliyatiga oid “Bobur ensiklopediyasi”ning o‘zbek, rus va ingлиз tillarida to‘ldirilgan uchinchi nashri;
- “Bobur” kitob-albomi;
- Bobur asarlari lug‘ati;
- Bobur divanining mukammal nashri.

2023/2024 o‘quv yilidan boshlab oliy o‘quv yurtlari talabalari uchun tarix va geografiya yo‘nalishlari bo‘yicha Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi davlat stipendiyasi ta’sis etiladi.

Bundan tashqari, 2023-yil 1-avgustga qadar o‘zbek, rus va ingлиз tillarida boburshunoslikka oid xalqaro ilmiy elektron platforma va uning mobil ilovasi yaratiladi.

Milliy gvardiya Harbiy-texnik institutida «Zahiriddin Muhammad Bobur» nomidagi maxsus stipendiya hamda ko‘krak nishoni joriy etilishi yuzasidan O‘zbekiston Milliy gvardiyasi qo‘mondonining buyrug‘i imzolandi.

Ushbu maxsus stipendiya bilan Z.M.Boburning hayoti va ijodini o‘rganish, faoliyatini yoritish, ilmiy tadqiq qilish va targ‘ib etish yo‘nalishida izlanish olib borayotgan, adabiyot va kitobxonlikni keng targ‘ib qilish yo‘nalishida alohida faollik ko‘rsatayotgan va konferensiyalarda (tanlovlarda) qatnashgan, mualliflik asosida nashr etilgan ishlari (asarlari) mavjudligi mezonlarga asosan har yili 20 mayga qadar institutda tahsil olayotgan 1-3 bosqich kursantlari rag‘batlantiriladi.

«Zahiriddin Muhammad Bobur» nomidagi ko‘krak nishoni nikel hamda tilla qoplangan mis qotishmasidan tayyorlangan bo‘lib, sakkiz qirrali tilla rangli yulduz shakliga egadir.

Ko‘krak nishonining markazida havo rang emal bilan qoplangan, orqa tomonidan quyosh nurlari taralayotgan fonda Zahiriddin Muhammad Boburning sarkardalik mahorati va saltanat sohibi ekanligini anglatuvchi suvoriy qiyofasidagi oltin rangda bo‘lgan sur’ati

joylashgan bo'lsa, uning yuqori qismida ikki tomonidan qabariq sakkiz qirrali yulduz bilan ajratilgan qabariq harflarda «BOBUR» degan yozuv mavjud.

Ko'krak nishonining orqa tomonida esa Davlat gerbi tasvirlangan. Uning qadag'ichidagi qizil, moviy, sariq ranglardagi shoyi lenta ham o'z ma'nosiga ega bo'lib, u Zahiriddin Muhammad Bobur asos solgan davlat bayrog'ining ranglarini tasvirlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. MIRZIYOYEV Toshkent sh., 2023-yil 25-yanvar, PQ-20-son
2. <https://zamin.uz/uz/jamiyat/78580-zairiddin-muhammad-bobur-mahsus-stipendijasi-va-kkrak-nishoni-tasis-jetildi.html>